

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2021 m. sausio 14 d.

ES bankų pertvarkymo planavime vis dar trūksta svarbių elementų

Bendras pertvarkymo mechanizmas (BPeM) yra ES sistema, kuria bankų sąjungoje užtikrinamas tvarkingas žlungančių bankų pertvarkymas, siekiant išvengti brangiai kainuojančio bankų gelbėjimo valstybės lėšomis. Nuo 2015 m., kai buvo nustatytas BPeM, pasirengimo bankų pertvarkymui klausimu padaryta pažanga, teigiama naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje. Vis dėlto, auditorių vertinimu, reikia imtis tolesnių veiksmų tam tikrose itin svarbiose srityse. Bendra pertvarkymo valdyba (BPV) turėtų nustatyti visas atitinkamas politikas, kuriomis remiantis būtų imamasi pertvarkymo veiksmų, ir pašalinti trūkumus, susijusius su jos pačios atliekamo pertvarkymo planavimo kokybe, savalaikiškumu ir nuoseklumu. Kitus esminius klausimus, kaip antai pertvarkymo finansavimas ir bankams taikomų nacionalinių nemokumo procedūrų suderinimas, turi spręsti teisės aktų leidėjai.

BPeM teisiniame pagrinde nustatytos bankų likvidavimo priemonės, taikomos tada, kai pertvarkymo institucija (BPV – dėl svarbių ir tarpvalstybinių bankų, nacionalinės pertvarkymo institucijos (NPI) – dėl mažiau svarbių bankų atitinkamose jurisdikcijose) nusprendžia, kad žlungančiam bankui negali būti iškelta įprastinė bankroto byla pagal nacionalinę teisę. Kad tam būtų pasirengta, institucijos turi parengti kiekvieno banko pertvarkymo planus ir paprastai kasmet juos atnaujinti.

„Įgyvendinant BPeM pastaraisiais metais padaryta pažanga, tačiau reikia imtis tolesnių veiksmų siekiant tinkamai pasirengti tvarkingam žlungančių bankų likvidavimui, – teigė už ataskaitą atsakingas Audito Rūmų narys Rimantas Šadžius. – Nustatėme, kad politikos priemonėmis dar neapimtos visos svarbios sritys ir nepašalinti nustatyti trūkumai. Pertvarkymo planų kokybė pagerėjo, tačiau jie ne visada atitiko reikalavimus. Be to, BPV tinkamai nenustatė ir nešalino bankų pertvarkymo kliūčių. Jei šie trūkumai būtų ištaisyti, tai padėtų užtikrinti, kad bankai jau nebūtų gelbėjami mokesčių mokėtojų sąskaita.“

Pertvarkymo priemonės pasirinkimas ir jos veiksmingumas, be kita ko, priklauso nuo to, ar buvo nustatytos ir pašalintos esminės banko pertvarkymo kliūtys. Vis dėlto auditoriai pastebi, kad BPV iki šiol nenustatė jokių esminių kliūčių ir taip neįvykdė suderintų taisyklių reikalavimų. 2020 m. balandžio mėn. BPV priėmė dokumentą „Bankams keliami lūkesčiai“, pagal kurį bankai iki 2023 m. pabaigos

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

privalo sustiprinti tam tikrus pertvarkymo galimybių aspektus. Tačiau teisės aktų leidėjai nenustatė konkretaus tvarkaraščio.

Klausimas dėl likvidumo poreikių patenkinimo pertvarkymo atveju ir toliau kelia susirūpinimą ir tai gali apriboti galimybes kuo efektyviau pertvarkyti banką. Nors neseniai Euro grupė nusprendė reformuoti Europos stabilumo mechanizmą ir nustatyti Bendro pertvarkymo fondo bendrą finansinio stabilumo stiprinimo priemonę, jos gali nepakakti siekiant užtikrinti pakankamą finansavimą. BPV dar turi priimti susijusią politiką dėl finansinio tęstinumo.

Svarbios politikos, kurių trūksta BPV lygmeniu, yra susijusios su tvirtu valdymu ir dalijimusi informacija banko pertvarkymo metu, atsižvelgiant į poreikį itin skubiai priimti sprendimus. Auditorių teigimu, dar nėra užtikrintas nuoseklus bankų traktavimas, nes yra skirtumų, pavyzdžiui, vertinant ypatingos svarbos funkcijas ir viešąjį interesą. Be to, nepaisant rekomendacijos, kurią auditoriai pateikė savo ataskaitoje 2017 m. atlikę BPV auditą, politikos vis dar nebuvo privalomos vidaus pertvarkymo grupėms (sudarytoms iš BPV ir NPI darbuotojų), o tai leidžia joms naudotis plačia diskrecija rengiant pertvarkymo planus. BPV taip pat vėlavo priimti pertvarkymo planus dėl jos kompetencijai priklausančių bankų.

Auditoriai nurodo kitus svarbius klausimus, aktualius teisės aktų leidėjams: poreikį geriau suderinti pertvarkymo sistemą ir bankams taikomas įvairias nacionalines nemokumo sistemas; naštos pasidalijimo ir valstybės pagalbos taisyklių skirtumus, priklausomai nuo pasirinkimo, ką taikyti žlungančiam bankui (pertvarkymą ar nemokumą). Galiausiai, auditoriai rekomenduoja, kad teisės aktuose būtų nustatytos objektyvios ir kiekybiškai išreikštos ribinės vertės, kurias pasiekus būtų imamasi ankstyvosios intervencijos priemonių ir priimamas sprendimas, kad bankas žlunga arba gali žlugti.

Bendroji informacija

Šio audito metu atlikta tolesnė peržiūra dėl klausimų, nustatytų Audito Rūmų [pirmoje ataskaitoje dėl BPV pertvarkymo planavimo politikos](#), skirtoje konkrečiai mažiau svarbių bankų pertvarkymo planams. Ši ataskaita paskelbta eca.europa.eu 23 ES kalbomis.

Audito Rūmai privalo kasmet parengti ataskaitą dėl bet kokių neapibrėžtųjų įsipareigojimų, atsiradusių įgyvendinant BPeM pagal BPeM reglamentą; 2019 m. ataskaita pateikta [čia](#). [Bankams teikiamos valstybės pagalbos ES kontrolės](#) klausimas taip pat nagrinėtas kitoje neseniai paskelbtoje Audito Rūmų ataskaitoje.

ES aukščiausiųjų audito institucijų [Ryšių palaikymo komiteto neseniai paskelbtame leidinyje](#) pristatomi septyniose valstybėse narėse lygiagrečiai atliktų nacionalinių auditų dėl bankų pertvarkymo nustatyti faktai.

Kontaktai spaudai

Claudia Spiti, e. paštas claudia.spiti@eca.europa.eu, tel. (+352) 691 553 547